

Zápis z obhajoby disertační práce

Student: Václav Laifr
ID studia: 342397
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: Dějiny a kultury zemí Asie a Afriky
Název práce: „Historiography of Chinese Astronomy in the Pre-war and War-time Chinese Republic (1911-1949) and in the Early People's Republic of China (1949-1966): Political, Social and Nationalist Influences“
Jazyk práce: angličtina
Jazyk obhajoby: angličtina
Školitel: Mgr. Ing. Jiří Hudeček, Ph.D.
Oponenti: prof. Chengsheng Sun
prof. Mgr. Janka Benická, Ph.D.
Datum obhajoby: 18. 9. 2019
Místo obhajoby: FF UK, Praha 1, Celetná 20, místnost č. 118
Termín: řádný
Předseda komise: prof. PhDr. Olga Lomová, CSc.
Členové komise: doc. PhDr. Daniel Boušek, Ph.D.,
Vladimír Liščák, Dr., CSc.,
doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D.
a Jiří Hudeček, PhD.

Přítomní: *(jmenovitě vypsati)*

00:00 Předsedkyně komise prof. Lomová zahájila obhajobu, představila sebe a přítomné členy komise (Prof. Benická, Dr. Liščák a pan Dr. Hudeček, Doc Sládek – nepřítomen a omluven) a přítomné oponenty (Prof. Benická z Bratislavy a Prof. Sun z Akademie věd z Pekingu). Pan docent Sládek se omlouvá a nebude při obhajobě přítomen. Dr. Hudeček přítomným krátce představil studenta Václava Laifra a jeho studium.

09:08 Školitel, Dr. Jiří Hudeček, seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření, včetně jeho spolupráce na projektu „Konstrukce a dekonstrukce ...“ a jeho aktivního přístupu během studia (účast na mezinárodních konferencích, např. konference Mladých badatelů vědy v Británii a další, recenzované články, pedagogická práce o dějinách čínské astronomie a výuka překladů čínských moderních textů). Text disertační práce vznikl průběžně v rámci celého studia. Školitel hodnotí disertační práci jako dobrou, podle školitele splnila zadání, student dobře pracoval s literaturou a prameny. Školitel nicméně studentovi vytýká důraz na faktografickou stránku věci bez studentova vyjádření vůči problému objektivitě historiografie jako takové. Práce je psána

anglicky, což školitel hodnotí pozitivně, i přes drobné jazykové problémy. Školitel položil studentovi otázku: *Jaké je momentálně chápání problému objektivitu práce a různých typů vlivu na historika a jeho práci?*

Práce samotná je originální, přináší zajímavá fakta. Některé její části byly publikovány, některé snad ještě budou, a školitel doporučuje práci k obhajobě.

09:16 Student seznámil přítomné s tezemi své disertační práce. Sdělil zejména: Práce se zabývá Historiografií tradiční čínské astronomie v předválečné Čínské republice a ve válečném období (1911-1949) a v období rané Čínské lidové republiky (1949-1966). Zabývá se historiografií tradiční čínské historiografie ve vztahu k socio-politickým vlivům. V obou zmíněných obdobích docházelo k zveličování čínských úspěchů v rámci čínské astronomie, ovšem jiným způsobem. Předmětem výzkumu jsou zejména dvě osobnosti: astronom a historik Zhu Wenxin (představitel prvního období vytyčeného studentem) a historik Xi Zezong (představitel druhého období). Student zkoumá motivace a vlivy, které vedly ke studiu čínské astronomie v těchto dvou obdobích – student detailně představuje rozdíly mezi obdobími a motivace, které stály za historiografickou prací v obou obdobích. První období – snaha uspořádat čínskou astronomickou historii a zdůraznit úspěchy pro podpoření národního povědomí; v období druhém student zdůrazňuje odlišnou motivaci a vlivy, které vedly spíše seshora (politický vliv, národní kultivace) a ze zahraničí (vědomí zahraničním hodotilů, snaha o detailnější historiografii). V obou obdobích je nicméně důležitý příspěvek historiografické práce k modernizaci Číny. Student dále popisuje detailně pozadí života obou historiků a politické kampaně, které ovlivnily historiografickou práci představitelů, a opět zdůrazňuje rozdíly mezi oběma obdobími.

Závěr – hodnocení dvou období: období se podobají v rámci nacionalistického pužení k psaní historiografie (ač kvalita a míra se liší). Období se liší zejména ve skutečnosti, že druhé období bylo více propracované – vliv mělo také vědomí, že zahraniční autoři budou k práci čínských historiků přistupovat kriticky, proto byla práce důkladnější a propracovanější.

09:35 Oponent Dr. Sun Chengsheng (přítomen skrze Skype hovor, představen panem školitelem a předsedkyní komise) seznámil přítomné s hlavními body svého posudku (pozitivně hodnotí výběr představitelů dvou období a kladně hodnotí také práci s orálními prameny – více viz posudek) a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentovi tyto otázky: *What was the situation in historiography in the fields of mathematics, medicine, and agriculture? What was the role of reorganization of the national heritage movement in relation to historiography?*

09:41 Student reagoval na posudek oponenta a jím položené otázky. První otázka: student se vyjadřoval především k historiografii matematiky (matematik Chen Baocong) v obou obdobích – v mnoha ohledech podobné historiografii astronomie, vlivy a motivace velmi podobné (patriotické motivace zejména v období válečném). Student se vyjadřuje i k historiografii medicíny a zemědělství a to v druhém období, na které se zaměřoval.

Student reaguje na druhou otázku a hodnotí vliv reorganizace národního dědictví na historiografii – zmiňuje, že i v rámci českých dějin probíhala nacionalisticky motivovaná historiografie. Nacionalistická motivace byla v obou případech silná.

9:50 Dr. Sun reaguje na překlad konkrétní instituce pojmem „kabinet“. Student vysvětluje a paní předsedkyně osvětluje, že slovo kabinet bylo možná vybráno i kvůli vlivu češtiny.

09:53 Oponentka Prof. Benická seznámila přítomné s hlavními body svého posudku (pozitivně oceňuje úroveň práce, souhlasí se školitelem v jeho formálních výtkách vůči práci - slabší zasazení do teoretického rámce; oponentka nicméně oceňuje práci s prameny a s archivními materiály) a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položila studentovi tyto otázky: *Formulujte prosím překládání science fiction v republikánském období – které romány byly překládány a jaký měly ohlas? Kritika: Vyjádřete se prosím k chybějícím čínským textům v rámci studentova k porovnávání historických děl v rámci kapitoly 4.*

10:00 Student reagoval na vyjádření oponentky. Čínské texty v rámci čtvrté porovnávací kapitoly existují, nakonec nicméně nebyly zařazeny z časových důvodů do práce. Student uznává výhradu. Student hodnotí předklad science fiction v čínských časopisech a zejména překlady Julesa Werna *Cesta na měsíc* - román vycházel na pokračování velmi dlouho, což dokládá zájem ze strany čínských čtenářů. Student zmiňuje i Lu Xun a jeho překlady Julesa Werna.

10:06 Paní předsedkyně otevírá diskuzi.

V následné diskusi vystoupil: Dr. Liščák, práci tematicky hodnotil jako zajímavou a přínosnou. Školitel znovu nadnesl své otázky – rozdíly mezi vlivy společenskými, politickými a ekonomickými.

Student odpovídá na školitelovu otázku: v prvním období se jednalo spíše o vnitřní zájem a společenskou poptávku (vlastenecké popudy). V druhém období se jednalo spíše o rozhodnutí strany zkoumat národní historické dědictví a to i v rámci historie věd. Co se týče konceptu objektivit (co je objektivní v historické vědě) – paní předsedkyně rovněž kritizuje, že student

nikde nereflektuje, jak se ustavuje objektivita historického poznání. Student uznává výtku, že často příliš tíhne k hodnocení čínské historiografie jako „objektivní/neobjektivní“.

Předsedkyně komise: *Promítá se zájem o národní tradici po roce 60 do historiografie?* Student reaguje: překvapivě, zde není žádný výraznější obrat.

10:14 Předsedkyně komise ukončila samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce. Interní diskuze skončila v 10:21, po němž proběhlo hlasování aklamací po souhlasu komise.

Předsedkyně komise seznámila studenta a přítomné s výsledkem obhajoby: komise hlasovala aklamací, počet členů komise 5 – přítomno členů komise 3 – kladných hlasů 3, záporných hlasů 0. Obhajoba disertační práce byla klasifikována: prospěl.

Zapisovatel: Klára Netíková

Jméno a podpis předsedkyně komise:

Jméno a podpis dalšího člena komise: